

JAAR- VERSLAG

2024

Het Zeeuwse
Landschap

We kijken met trots terug op de belangrijkste activiteiten van het afgelopen jaar. Het beschermen van natuur, landschap en erfgoed kunnen we alleen dankzij de steun en bijdragen van onze ruim 9000 Beschermers, giftgevers, Provincie Zeeland, de Nationale Postcode Loterij, diverse fondsen en gemeenten én 250 vrijwilligers.

Bekijk de
video op:

foto: Edwin Paree ^

Aankoop Hedwigepolder

In december kochten we de Hedwigepolder en het Sieperdaschor aan. Maar liefst 450 hectare aan unieke getijdennatuur met schorren en slikken, die ook internationaal van groot belang is. Nu wij niet alleen beheerder maar ook eigenaar zijn, blijft dit gebied gegarandeerd voor altijd natuur. In oktober 2022 is de polder weer verbonden met de Westerschelde en nu al is te zien dat het gebied werkt als kraam- en kinderkamer van allerlei diersoorten. De slikvlaktes, ondiepe krekens en diepere geulen bevatten een rijk bodemleven dat als voedsel dient voor de duizenden vogels die het gebied aandoen.

Uiteindelijk zal dit gebied er hetzelfde uit zien als het aangrenzende Verdrongen Land van Saeftinghe. De aankoop van de Hedwigepolder is mede mogelijk gemaakt door de Nationale Postcode Loterij, het Cultuurfonds, giften en nalatenschappen van Beschermers en anonieme gevers. Ter nagedachtenis aan mevrouw Tineke Janse-Hanemaaijer, die een genereus legaat bestemde voor deze aankoop, zal een eiland in de Hedwigepolder met daarop een zeearendnest naar haar worden vernoemd.

Terugkeer grote sterns

Na twee jaar vogelgriep zijn dit jaar de grote sterns weer teruggekeerd naar de Hooge Platen. Deze locatie is landelijk altijd erg belangrijk geweest voor de soort. Om de exacte aantallen te bepalen hebben we de kolonies door Bureau Waardenburg laten tellen door middel van een drone. Daarmee kunnen zonder verstoring goede en hoge resolutiebeelden worden gemaakt. Er werden maar liefst 2588 paar grote sterns geteld.

Veldseizoen

Verdronken Land Saeftinghe

Eens in de zes jaar worden in heel Saeftinghe de broedvogels geteld. Dit jaar stonden meer dan tien medewerkers en vrijwilligers aan de lat voor deze enorme klus. Zij legden in totaal meer dan 200 bezoeken af en verrichtten bijna 1000 uur veldwerk. Dat leverde 16.000 records op. Saeftinghe is meer dan 3500 hectare aan modder, verraderlijke geulen en ondoordringbare rietvelden. Maar het is er ook genieten van de honderden blauwborsten, baardmannetjes en kleine karekieten. Sommige soorten, bijvoorbeeld de graszanger, zijn sinds de vorige telling erg in aantal gestegen, terwijl andere, zoals de tureluur, fors in aantal afnamen.

Natuurherstel Plaskreek

In de nazomer van 2024 hebben we met steun van Provincie Zeeland een natuurherstelproject uitgevoerd in de Plaskreek, Zeeuws-Vlaanderen. In het natuurgebied zijn twee grote broedvogeleilanden aangelegd. De verwachting is dat hier komend voorjaar al veel visdieven, kokmeeuwen

en kluten gaan broeden. Daarnaast zijn er diverse maatregelen genomen voor weidevogels en rietvogels. Zo zijn er lokaal struwelen en wilgenopschot verwijderd en is er een weidevogelbeschermingsraster geplaatst.

Terugkeer visarend

Met steun van een Beschermer werd in de zomer van 2023 op de Slikken van de Heen een nestpaal voor een visarend geplaatst. Nog geen maand later werd het nest al frequent bezocht door een paartje visarenden, maar gebroed werd er niet. Dit jaar keerde het paartje in april al terug en ondernam het wel een broedpoging. En met succes! Er werd één jong groot en dat verliet in de nazomer kerngezond het nest. Dit was het eerste broedgeval van deze soort in Zeeland en het vijfde in Nederland in 2024.

Yerseke Moer vernattingsmaatregelen

Omdat de zomers steeds droger worden en er daardoor weinig voedsel is voor de weidevogels in de Yerseke Moer, hebben we een aantal vernattingsmaatregelen uitgevoerd. Zo zijn er in samenwerking met het waterschap Scheldestromen zonnepompen geplaatst. Deze pompen gebiedseigen water uit omringende sloten de Moer in wanneer dat nodig is. De effecten waren direct zichtbaar. Ook zijn de oevers van een aantal sloten en watergangen minder steil gemaakt, zodat er bredere slikrandjes blijven waarlangs steltlopers voedsel kunnen zoeken.

^
Zonnepomp

Lancering

Zeeuws Natuurfonds

Op de eerste Beschermersdag eind september in museum Terra Maris lanceerden we het Zeeuwse Natuurfonds. Met dit fonds kopen we grond aan en richten dit in als natuurgebied om voor altijd te beschermen. Zo laten we natuur groeien, maken we haar robuuster en herstellen we de biodiversiteit. Honderden Zeeuwen en liefhebbers van Zeeland – Beschermers en incidentele gevers – hebben al bijgedragen. Variërend van één tot maar liefst duizend vierkante meter. Iedere aankoop telt en meedoen kan altijd! hetzeeuwselandschap.nl/natuurfonds

Vrijwilligers

Dit jaar mochten we weer vele nieuwe vrijwilligers verwelkomen! Zo startte er een enthousiaste groep gastheren en gastvrouwen in ons bezoekerscentrum in Saeftinghe en werden er weer diverse beheergroepen opgezet en getraind. In september werd voor de eerste keer *De Groene Stimulus*, *stimuleringsfonds voor groene vrijwilligers* uitgereikt. Het Zeeuws Vogelars Overleg en de Heemtuin in Axel mochten een mooi bedrag in ontvangst nemen. Ieder jaar kunnen vrijwilligersgroepen uit heel Zeeland een aanvraag doen voor hun plan. Zonder onze inmiddels 249 vrijwilligers kunnen wij ons werk niet doen: bedankt allemaal!

Oeverzwaluwwand

Sophiapolder

In de Sophiapolder broeden al vele jaren honderden oeverzwaluwen. Dit doen ze in zelf gegraven nestgangen in steile wanden. Ieder jaar werden deze steilwanden weer afgegraven en werd vegetatie verwijderd. Nu is er een duurzame oplossing gevonden door een oeverzwaluwwand te plaatsen: een betonnen wand met 120 openingen met daarachter een zandlichaam waar zwaluwen zelf hun nestgang kunnen uitgraven. Zo bieden we ze voor tientallen jaren broedgelegenheid. Dit initiatief is mogelijk gemaakt door een Beschermer die jaarlijks doneert aan natuurprojecten.

Ontwikkelingen **Groene Strand**

Op verschillende Groene Stranden is voor de derde keer de Nationale Schelpenteldag gehouden. Met hulp van vrijwilligers werden duizenden schelpen geteld. Op het strand van Oranjezon is gestart met een pilot 'Dood doet leven'. Hierbij laten we aangespoelde bruinvissen

en zeehonden op het strand liggen als meerwaarde voor de natuur. Op het Groene Strand van Schouwen-Duiveland is een kolonie dwergsterms gevestigd. Het is heel bijzonder dat deze sterntjes na zoveel jaren weer op het strand broeden.

Schapenbegrazing

Het Zwin

Vorig jaar is in het kader van de Natuurherstelmaatregel in opdracht van Provincie Zeeland begonnen met het begrazen van het schor in Het Zwin. Het schor is te veel verruigd met soorten als kweek, waardoor de bijzondere doelsoorten geen kans meer krijgen. Na het broedseizoen is met een schaapskudde en herder door middel van drukbegrazing het eerste zichtbare resultaat geboekt. Pionierssoorten als zeekraal, lamsoor en zeeaster komen weer op.

Feiten en cijfers

Aantal hectare in beheer

10.492 ha

waarvan in Natura2000
8.208 ha

waarvan in 2024 nieuw
aangekocht **453 ha**

Aantal objecten
cultureel erfgoed

35

Aantal kilometers
wandelroutes

109 km

Aantal kilometers
fietsroutes

145 km

Aantal
vrijwilligers

249

Monitoringsvrijwilligers (tellers): **61**

Beheervrijwilligers (herstellers): **56**

Gidsen/gastheren en -vrouwen (vertellers): **112**

Overige vrijwilligers: **20**

Aantal
Beschermers

9.057

Aantal
groepsexcursies

618

en deelnemers

7.888

Aantal
schoolexcursies

225

en scholieren

3.933

Aantal volgers Facebook

6.538

Aantal volgers LinkedIn

4.120

Aantal abonnees
nieuwsbrief

7.067